

Csí Kuyčutu telsulu SAKALI TOM TAKELAYA Kutlutu

Pa lula Isə kuyčutu teləsulu Sakalı ke Papiloni tetv taa timpi Yuta nyáma ka we ısu yomaa tə. Pə waalı ke pana Solopapeeli na kətulu səsə Yosuwa pa kəma Yuta tetv taa. Waatu kolvum ke Sakalı na Asee pa lapa pa təma. Sakalı tasa yələaa ke layatı sı pā məli Isə kiŋ na pā ńma Isə təsəele. Sakalı təm takəlaya faya təm naaleýe. Isə təsəele ńmañ na Yosalem məlvu ke i wule taa. Isə ká tayarı i yələaa.

Isə ka tilina wulav nəyəlv, na i pasəyi i tı, pécó i kék tiikilu. Yələaa ka te na pā kv-ı. Lelaa ná naakı sı Yesu təm ke pa kəesəyi mpv.

Isəna pa faya Sakalı takəlaya tə:

Mpi mpi Isə hula Sakalı ke toosee taka taa tə, titite
1-8

Isəyeli nyáma na piitimnaa lelaa pa təm, titite *9-14*

TOMNAА MPA PE HULA SAKALI TC

Tacaa mələyəna Isəyeli nyáma

1 Peesi wulav səsə Taliyusi kawulaya pənaya naale nyəŋka, ısatu pəlefəi nyəŋ, ke Tacaa yəyətəna Pelekiya pəyalu Sakalı. Itoo saalı kəle.

2-3 Sı i heeli Isəyeli nyáma sı: Pə təna pə tu Tacaa má, ma məna mə cəsənaa ke pāáná kék təsəyəsəyi. I məli ma kin, ılenə máá kəesəna mə təo. Ma sū mŕpuv ma nəyə kék.

4 I taa keəna mə caanaa. Maa temə ma kuyəyətvtv
teləsələaa heelugu ke ləntaa sı pá teləsi-mə sı, í lə mə
təntə na mə lakası ısayası. Ama í ta tisi na í mu ma
təm na í nuna-m.

5 I nyáma teu sı mə cəsənnaa na ma kuyəyətvtv
teləsələaa mpe pa səpa.

6 Pəyele ma kükpaalətv na ma kvsəsütv nti tə təm
maa heela ma kuyəyətvtv teləsələaa sı, pá teləsi-mə tə,
tə mayana-meyə teitei kέ. Iləna í cəkəna sı mə lakası
ısayası təo kέ Tacaa má, ma lapa-meyə mpu. Iləna í
layası.

Sakali toosee taka kancaalaya nyəna

7 Mpuyv Tacaa yəyətəna Pelekiya pəyalv Isə
kuyəyətvtv teləsvlv Sakali. Wulav səsə Taliyusi
kawulaya waatv taa kέ i yəyətəna-i, pənaya naale
nyəŋka ısatv naanvwa na kvlvñ nyəŋ kuyaku hiu na
liyiti wule.

8 Iləna pέ lá Sakali ısu toosee taka na í ná
nəyəlv caya kpayanvseemaya. Iləna í səŋa tiikası
nasəli sı həkv ke tətekəle natəli tə taa. I waalı kέ
kpayanvseemasi na kpayanvhvlvmasi na huluhu-
lunj.

9 Ntəna má pəoisi ısataa tillu wei i ka yəyətəna-m tə
sı: Tacaa, kpayanəŋ inı, i kvtoluyu suwe? Mpuyvle
sı: Maa keesəi-ŋ.

10 Mpuyv apalv wei i səŋa tiikası həkv taa tə í təma
sı: Tacaa tilina-wə sı, pá cəo tətu.

11 Ntəna kpayanəŋ cayalaa mpe pa keesəyi ısataa
tillu sı: Tə cəowə tətu təna. Ama həesvñ wənnna paa
timpi, yoou fei tiili.

12 Ntəna ısataa tillu nəyə təkpav sı: Tacaa Pə təna
pə tv, pusi hiu na naanvwa kələ n mu Yosalem na

Yuta acalee lenna na páaná. Pəlee ké n ká hvlı-yeyę suulu?

¹³ Mpuyvle Tacaa heela-t təm naani nyəntu nti tə kpaasəyi apalvutu tə.

Tacaa paasəyəna Yosalem tətə

¹⁴ Mpuyv ısetaa tillu wei i yəyətayana-m tə i təma-m sı: Kpaalı Pə təna pə tu Tacaa má ma təm.

Ma səela Yosalem na Siyən pulaya
ké ısu yem na kpete.

¹⁵ Ama ma taa kpaana piitimnaa mpa me i hən̄ mə tı təyə.

Mpi tə, pəciuu ke ma muna Isəyeli na páaná.
Ulena mü pəsəyı-i ncaale.

¹⁶ Pə təo ké ma kpaaləyi
sı maya Pə təna pə tu Tacaa,
maa məlī Yosalem.

Maa la kvpantu na i tayarı Isə təseelə ke ηmaυ,
na i kvsı icate tətə.

¹⁷ Mpuyv ısetaa tillu tasa-m heeluγu sı:
Kpaalı tətə sı,
maa tasa Yosalem ke ləsuyv.
Maa waasi Siyən na pə cayana mə acalee təpəkeεe.

2

Sakali toosee taka naale nyəna

¹ Mpuyv pə tasa-m ısu toosee taka tətə na ma ná hən̄ liyiti.

² Ulena má pəesi ısetaa tillu wei i yəyətəyəna-m tə sı:
Hən̄ inı i kvtoluya suwe? Mpuyvle sı: Inı i hvləyəna piitimnaa toŋ nyəm. Mpi pə yasəna Yuta na Isəyeli na Yosalem pə yəlaa.

³ Ulena Tacaa hvlı-m koolaa liyiti.

4 M̄puγu ma p̄oɔsa-i si: Pepeye pa k̄oma l̄apu ke c̄ane? Il̄ena i c̄o-m si: Pa k̄omaya si, pa nyaasəȳi piitimnaa. M̄pre pa yoonna Yuta nyéma na pá yasi pa ȳelaa. Il̄ena pá ȳok̄i pa ton̄.

Sakali toosee taka tooso nȳana

5 M̄puγu p̄e lapa-m isu toosee taka na ma ná yulv na i t̄eka ȳmənaya kumayasaya.

6 Il̄ena má p̄oɔsi-i si: Leye n puki? M̄puγu si: Ma puki si ma mayasəȳi Yosalem icate waŋ na t̄e tayaləŋ.

7 Nt̄ena is̄ataa tillu wei i ȳoytəna-m t̄o i kp̄etəna is̄ataa tillu l̄elv wei i s̄əŋa-i t̄o.

8 M̄puγu i t̄oma-i si: Polo n̄ heeli ifepu wei i t̄eka ȳmənaya t̄o si, pa kaa ȳma koluŋa na pá c̄ənə Yosalem. Mpi t̄o, i taa ȳelaa na t̄ela pa k̄ela payale.

9 Ama Tacaa ȳoyt̄aa si: Máá weenā isu icate koluŋa k̄ök̄a nyəŋka na ma teu naak̄i t̄e taa.

Tacaa yaaki yomle nȳáma

10 M̄puγu Tacaa t̄oma si:

Mpa m̄e ma yasa tetv t̄ena taa t̄o,
i lu ilim nt̄oȳŋ̄i t̄o tetv taa na i se.

11 Yosalem nyéma mpa m̄e
i we yomle taa ke Papiloni t̄o,
i tayani m̄e t̄i na i se.

12 M̄puγu Sakali t̄oma si: P̄e t̄ena p̄e tv Tacaa tilinana-m t̄om s̄esəntv t̄ene. I ȳoyt̄ayəna piitimnaa mpa pa yoona i ȳelaa m̄e t̄o si:

Ye wei i tokina-m̄e p̄e we isu maya p̄vntv tokinaa.

13 Maa k̄ul̄i piitimnaa
mpa pa ȳmakəla-m̄e t̄o pa t̄o.
Maa yele na m̄e yomaa ȳmakəl̄i-m̄e.

Pu kəə na pə la mpv ilə pəleyelə í ká nyı sı Pə təna pə tu Tacaa tilina-m.

14 Tacaa si:

Yosalem nyáma í ñmaaləna lañhvumle.

Maa kəə na má caya mə cələ.

15 Waatu inayi piitimnaa payale ka kpəntəna-m.

Í ká pəsi ma yelaa.

Iləna má wəe mə hekv.

Waaatu wei mpv iní pu la təyə í ká nyı sı, mayale Pə təna pə tu Tacaa wei i tila-m mə kinj tə.

16 Yuta ká tayani pəsvyg ke ma kpənte ke ma tetv taa.

Iləna Yosalem náá pəsi ma icaté kuləsəle.

17 Yelaa təna í su.

Tacaa luna i təyaya taa.

3

Sakali toosee taka liyiti nyəna

1 Mpvgv Tacaa hvla-m kətvlv səsə Yesuwa. I səŋja isətaa tillu isəntaa. Satanı ná wə ntəyən təə sı, i caa-i təm suuu.

2 Ntəna isətaa tillu təki Satanı sı: Su, Tacaa ləsəna Yosalem. Yesuwa ná wə isü tuputuyu ñku pa ləsa kəkə taa tə.

3 Yesuwa ka səŋja təna tə na í suu asilima wontu kə.

4 Mpvgv isətaa tillu təma í na mpa tə sı: I wəyəsə-ti. Ma huşa i isayatu. I ká suu-i acima wontu.

5 Na í tasa sı: I temi-i saalaya kupaŋka. Iləna pá la mpv. Pa suu-i wontu kūpantu tətəyə na isətaa tillu wə təna.

6 Tənaya isətaa tillu təma sı:

7 Pə təna pə tu Tacaa má ma sii ma nəyə sı:

Ye Isəyeli nyáma təka ma kiij
na pá tənəyə ma kvtvtv

maa kpa-meyε Iso təsεelε
səsaa səsaa na ma taya paasənlaa.
Maa tv-meyε isətaa tillaa mpa
pa we ma təmle taa isəntə tə pa taa.

Iso kənav ke i təmle tv

8 Mpuγu Tacaa yəyətaa si:
Kətulv səsə Yesuwa na i taapalaan mε.
Mə hvləyəna nyuyu yapu mpi pi kəo tə pə təm.
I ke ηkpaŋŋ na í nu.
Maa yele na ma təmle tv Tafiti Hoole lü.
9 Ma suki pələ nte tə wəna isε
naatosompəyəlaya təyə Yesuwa isəntaa.
Ulenā má ηmaa tə təo kέ ma təm.
Maa kəəli isayatu nti tə pilisiyi
icatē təna təyə kuyaku kvlvuyu.
Pə təna pə tv Tacaa má,
ma yəyətəna mpu.
10 Kuyaku ηku kv kəma,
ilé i ká yaa ləlaa na mə na-wε i yəəli
mə tuŋ kvlvluŋ na mə fikinaa təe na həesuyu.

4

Sakali toosee taka kakpası nyəna

1 Mpuγu isətaa tillu wei i yəyətəyəna-m tə, i kəma
na i ciyiti-m isii pa feesuyu yvlu wei i tooki tə.

2 Ulenā i pəəsi-m si: Pepeye n naakı? Ma cə-i si: Ma
naakı wvla fətəla. Na nim tətulə ke i nyuyu taa. Na
fətəlanaa ke naatosompəyəlaya, na pa kpoŋkpontu
na tə kəkə.

3 Pə kaası na Olifi tuiŋ naale səŋa tənaya ηwaaŋ na
mpələ təo.

4 Ntəna má pəəsi ɪsətaa tillu wei iñi i yəyətəna-m tə
sí: Ma caa, pepeye pə təna ɪsəntə pə hvləyí?

5 Iləna í pəəsi-m sí: Ye mpu n ta nyí? Ma sí: Aai, ma
caa.

6 Mpuγvle sí, Tacaa heela-m təm sí má teləsi
Solopapeeli sí:

Pə taya tonj yaa nantu taa alaafəya təm.

Ama ma feesuyu tonj ké.

Pə təna pə tu má ma yəyətəna mpu.

Nəəsi nsi pa su Solopapeeli tə

7 Paa wahalanaa kaawā ɪsu puvu,
Tacaa ká yəki-weyę.

Solopapeeli ká ləsi kantəkaya pələ nte
pa kuna Isə təseelə nyuyu tə.

Iləna yəlaa wiliti teu.

8 Mpuγv Tacaa heela-m sí:

9 Solopapeeli ká ɻmana Isə təseelə təne
na i niŋ na í te-te.

Waatu iñayi í ká nyí sí Pə təna pə tu Tacaa tilina-m
mə kiŋ.

10 Mpa pa nyənayi yem ké təmisi səne tə,
pa laŋa ká hvləmí waatu wei paa ná
kumayasuyu ke Solopapeeli niŋ taa tə.

Fətəlanaa naatosompəyəlaya iñayəle
Tacaa iſe nna i naakəna tetu təna tə.

11 Mpuγv má pəəsa-i sí: Olifinaa tuŋ wei i səŋna
mpuγv fətəla ɻwaanŋ na i mpələ tə?

12 Iləna má tasa pəəsuyu sí: Olifinaa tuŋ wei kəle
wvla fusi nsi sí taa nim lükí tə?

13 Ntəna ilé í pəəsi-m sí: N ta nyí? Ma sí: Aai.

14 Mpuγv í cə-m sì: Olifinaa tuŋ inəyələ apalaa naale wei pa pəla nim na pá kpa-wεχε Pə təna pə tu Tacaa təmlə nyéma tə.

5

Sakali toosee taka naatoso nyəna

1 Mpuγv pə lapa-m isu toosee taka. Ilə ma nawə takəlaya na ká kvləyı həntv ntε.

2 Iləna isətaa tillu pəəsi-m sì: Pepeye n naakı? Ma sì: Takəlaya hətəna na ká kvləyı həntv. Ka tayaləŋ wε məetələnnaa naanuwā. Ka wanj ke məetələnnaa kakpası.

3 Mpuγv i təma-m sì: Mpusi ká mayana tetv taa ȳmūlāa, na mpa pa tuukina yem yem tə, paa ləsi-wεχe tetv. Mpeye pa ȳmaa ka taa na ka waali.

4 Pə təna pə tu Tacaa sì: Ma mayamaya maa kənna mpusi inı. Mpusi inı i ká svu paa ȳmūlu wei, na mpa pa tuukina ma həte ke yem yem tə, pa teesı taa. I ká caya təna na i wakəli kutuluğu na kv pəe na kv kpətəŋ.

Sakali toosee taka naatosompoχəlaya nyəna

5 Mpuγv isətaa tillu wei i yəχətəna-m tə i kəma na i tə-m sì: Kvısi isε. Pepe na pepeye n naakı təna?

6 Iləna má pəəsi-i sì: Pepeyele? Mpuγvle sì: Təku ȳku kv taa wε isayatv təna təχəle.

7 Waatv inəyi təku ȳku kv pəle nyəχəlvu nyəntε kulaa na má ná alv nəχəlv na i caya kv taa.

8 Ntəna isətaa tillu sì: Alv inε i kəna isayatv. Iləna i tusi-i na i mənja kv taa təna na i pá pəle.

9 Ma kvsá isé, ilé heelim kpaya alaa napeléyéle naale na pá kóna. Pa kej nayéséna ké isú kvláaléj. Mpruyu pa kpaya tákú ñku na pá teéna.

10 Mpruyu ma pøesa isótaa tillu sí: Leye pa pukinaku?

11 Nténá í cø-m sí: Papiloni ke pa puki sí pa ñma kutuluju na pá su-i na pá laaki.

6

Sakali toosee taka pølefí nyøna

1 Mpruyu pø lapa-m isú toosee taka, iléna má ná yoou keekena liyiti. Na pá lükóna nyøgéluyu kvséemuyu róáj naale hékú taa.

2 Krayanøj kvséemøj højna kancaalaya keeké. Krayanøj kükreetøj ke keeké naale nyøj.

3 Krayanøhulvmasi ke keeké tooso nyøj. Iléna krayanøj wei i wéna cüntu tulvñasi tøgø keeké liyiti nyøj. Krayanøj iní i téná i ka wéna tonj ké.

4 Mpruyu ma pøesa isótaa tillu wei i yøgøtøna-m tø sí: Krayanøj na i keekena mpe pa kvtoluyu suwe?

5 Iléna pøle pá cø-m sí: Tøtu téná tu Tacaa kinj ke feesiñ liyiti iní i lunaá. Iléna í puki antulinyu høgéløj téná taa.

6 Mpruyu krayanøkrekøtøj keeké ná mæjna ilim ntøgøj tøo, ké Papiloni tøtu taa. Iléna krayanøhulvmasi ná mæjna ilim tøtøle tøo. Na cüntu tulvñasi nyøj ke ilim mpøtøj tøo.

7 Mpruyu cüntu tulvñasi nyøj iní i sälémáa sí i ká cøo tøtu. Iléna Tacaa sí pá cøo-tí.

8 Mpruyu Tacaa yaa-m na í heeli-m sí: Krayanøj wei i pola Papiloni tøtu taa tø. Iní i ká yelina na ma Feesuyu tii høgéluyu ñku kv taa.

Yesuwa kawulaya təyəv

9 M̄puyḡu Tacaa heelā-m s̄i:

10 Mu kuc̄ow̄ ke mpa Papiloni nyáma kuuwa t̄o pa kiŋ. M̄p̄eyele Helatayi, na Topiya, na Yetaya. Polo saňa mayamaya ke Sefaniya p̄eyalv̄ Yosiya t̄eyaya taa. T̄enaya yəlāa m̄pe pa w̄ee.

11 Caa wula na liyitee nyəyət̄u. Ilēna n̄ lu ntenuyu ḥku n̄ ká te Yosataki p̄eyalv̄ k̄etv̄lu s̄es̄ Yesuwa nyuŋu t̄o.

12 Heeli-ı s̄i, P̄e t̄ena p̄e tu Tacaa yəyət̄aa s̄i:
Yulv̄ nəyəlv̄ w̄e cəne na pá yaa-ı s̄i Hoole.
I ká lu i tetv̄ taa.
Ini i ká ḥmana Is̄o t̄es̄elē.

13 Ini i ká t̄ayānəna-t̄eyę ḥmav̄.
I ká w̄eena kawulaya k̄uyusv̄m,
i ká caya ka kumte t̄o na i t̄yō-k̄e.
K̄etv̄lu ká w̄ee i k̄oŋk̄oŋ taa,
na pá n̄uk̄ena t̄emaya teu.

14 Ntenuyu ká caya Is̄o t̄es̄elē taa. Piū t̄əsəȳ-w̄eyę Helatayi, na Topiya, na Yetaya, na Sefaniya p̄eyalv̄ pa k̄upantv̄ t̄o.

15 Yəlāa ká l̄una poolun̄ na pá k̄o na pá s̄ena Is̄o t̄es̄elē ḥmav̄. Ilē i ká nȳi s̄i P̄e t̄ena p̄e tu Tacaa tilinam̄ m̄e kiŋ.

Ye i n̄uk̄ena m̄e Is̄o Tacaa ke teu pi la m̄pv̄.

7

Nəhəkv̄tu ke Yosalem̄ n̄caale t̄o

1 M̄puyḡu Tacaa heelā-m t̄om. Taliyusi kawulaya p̄ənaya liyiti nyəŋka is̄atu p̄oyəlayaf̄e i nyəŋ wei pa yaa s̄i kisile t̄o i k̄uyaku liyiti nyəŋkv̄ wule ke i heelā-m t̄i.

2 Peteelı nyáma ka tilina Salesee na Lekem-Meléki
sí pá kəa Tacaa wiinav ke isə təseelə taa.

3 Mpvuy pa pəcsa kətəlaa na Isə kuyayatutu teləsəlaa
sí: Pé wəe sí, té wiiki na té həkəyi nəəsi, ke paa
pənaya ḥka ka isətu kakpası nyəŋ, isu too tə lakaŋa
pusı payale taa tə?

4 Mpvuy Pə təna pə tu Tacaa təma-m sí,

5 teləsi kətəlaa na tətu taa yəlaa təna təm sí:

Toorpusı nutoso na naanuwā
kələ i həkəyi nəəsi,
na i wiiki paa isətu kakpası nyəŋ
na isətu naatosompayolaya nyəŋ wei.
Ile pə taya ma laŋhvlumle ke i caakı na i laki mpv.

6 Halı waatu wei i təki na i nyəəki tə,
mə tı lelenj ke i pəekəy.

7 Isə kuyayatutu teləsəlaa ká təma Tacaa
kukpaalətunaa panə pa nəyəsəle nau ke hatoo ləŋtaa.
Waatu nti i taa Yosalem na i cələ acalee we heesuyu
taa. Pəcə yəlaa ká we ilim ntəyəŋ na pə mpətəŋ tətu
taa.

8-9 Mpvuy Pə təna pə tu Tacaa təsa-m nti i ka
yayatuyu tə sí:

I təŋ tampana na i huvkəna.

I laki kypantu, i huləyi təmaya suulu.

10 I taa muŋuli suluwaa, yaa leelaa,
yaa muŋlaa, yaa kuyayatunaa.

I taa mayası isayatv ke mə təma təo.

11 Ama yəlaa me i kisa-ti. I təka mə ḥkpəŋŋ sí i taa
nu.

12 Ulapa mə nyama ke kpusəŋ isu pəe. I kisa Pə təna
pə tu Tacaa má ma kusəyəsətu. Ntəyı ma Feesuyu
heela Isə kuyayatutu teləsəlaa, na pá teləsi-meyę too
ləŋtaa ulena i kisi nuu. Mpvuy ma pááná huuna-mę.

13 Iləna ma tə si:
 Timpi ma yaa-mε na í kisi tə.
 Pə təo ké mə yaa-m si má waasi-mε na maa kisi cəv.
14 Maa yasi-mεyε yəlaa mpa í ta nyi tə pa həkv.
 I ka yele mə tetu ke kpete.
 Mə taa nəyəlu u puki,
 pécó nəyəlu u kəj.
 I ku mə tetu na mə niŋ na té pəsi tesəpaya.

8

Tacaa su i yəlaa ke nəyə kpənja

1 Məryən Pə təna pə tu Tacaa heela-m si:
2 Maya Tacaa ma luyu səv Yosalem
 nyəma ke teu na má səki pa səm.
 Na ma taa kpaaķəna pa kolontuna.
3 Pə təo ké ma yəyətaa si maa məl Yosalem.
 Maa tasa Siyən icate taa kέ caya tətə.
 Hali maa yaa Siyən si tampana icate.
 Maa layası Siyən icate pulaya si naŋŋ nyəŋka.
4 Kvpətəlaa ká nyəki pa kpətəŋ təo
 na pá kəo pá caya Yosalem taa.
5 Yəlaa ká tasa Yosalem taa ke məlvən.
 Piya ká tasa luv ke tuutuumna na pá liyiliyi
 icate hapee təo.
6 Isəyələ yəlaa kakaasaya u huvkı si mpə inı pə wə lapv.
 Ama Pə təna pə tu Tacaa ná pəsəyəna na í la pit təmle
 nté.
7 Maa waasi ma yəlaa mpa mε pa kpawə yomle tə.
 Ilim təlile na pə tətule acaləe taa ke pa ponə-mε.
8 Maa kəna-mεyε Yosalem na í wəe ma yəlaa.
 Maa wəe mə Isə,
 na má təki mə təo kέ kawulaya na siyisuyu.

9 M̄puvgu Pə təna pə tu Tacaa yɔyøtaa s̄i:

I kaasi mə ti.

Mpi t̄o, nəənəə i nūki ma nəəsi nsi maa suwa t̄o.

Nsəḡi Isə kuyøyøtutu telasəlaa ka kpaala waatu wei pa tayana Isə təseelē kite suw s̄i pa ȳmaaki-te t̄o.

10 Na p̄écó p̄é tak̄i waatu inu t̄o,
yəlāa yaa t̄ela taa hikiyi kufelvgyu.

Pécó pa suvki paa lūki.

Ma yela yəlāa k̄é s̄i p̄á laki təmaya isəna pa səolaa t̄o.

11 Ama pənente ma heeliyi-m̄e s̄i,
ma kaa tasa me mpa p̄é kaasaa
t̄çø lapu isu ləntaa nyéma.

12 Maa la-meyę kypantu nt̄i t̄e təna.

Tev kypaŋku ká nii.

Ləseŋnaa na kytutuum ká la teu na i h̄eesi.

13 Yuta na Isəyel̄i pa kawulası m̄e.

I ka we piitimnaa lempa heku k̄é isu mpusinaa.

Ama pənente maa waasi-m̄e.

I ká pəs̄i piitimnaa mpi pa təŋsa nəəsi kypaŋsi t̄o.

Il̄e i kaasi mə ti, i taa nyá.

14 Maa tu ma taa k̄é s̄i ma ləəki-meyę wahala taa.

Mpi t̄o, mə caanaa ka kpaasa ma p̄ááná k̄é,
na má t̄eka-yę.

15 Ama nəənəə ma tu ma taa s̄i maa kat̄i
Yosalem na Yuta nyéma meyę kypantu.

Il̄e i taa nyá.

16 Isəna i ká la t̄çøle s̄i
paa wei i heeli i t̄çøntale ke tampana.

I təŋayi siyisuḡu ke mə hvulenaa taa,
na i p̄eekeŋ̄i h̄eesvgyu.

17 I taa la təmaya isayatv yaa i tuuna yem.

Mpi t̄o, Tacaa má, maa caaki yaasinnaa mpe pa taka.

Nəhəkvtv kuyeeñ pəsa acima nyəñ

18 Mpxvñ Pə təna pə tu Tacaa heela-m sı:

19 má teləsi-me sı: Nəhəkvtv nti í həkəyi isətu liyiti nyəñ na kakpası nyəñ na naatosompəyəlaya nyəñ na naanuwa nyəñ ke pənaya taa tə. Tu te na té pəsi acima səsəəna ke Yuta nyáma. Ama í səöli siyisuyu na həesuyu kέ.

20 Pə təna pə tu Tacaa yəyətəaa sı:

Piitimnaa kpaı nyáma na acalee payale yəlaa ká tayarı Yosalem ke konte.

21 Haləna icaté lente yəlaa heeli lente nyáma sı:

Té polo na té səe Pə təna pə tu Tacaa na té wiina-l. Iləna pele pá tisi.

22 Piitimnaa tonj nyəm

na yəlaa payale ká koo

Yosalem na pá səe-m na pá wiina-m.

23 Ma heeliyi-me sı,

waatu inəyi piitimnaa Waanı Waanı naanuwa yəlaa ká kpa Yuta tu nəyəlv i toko taa sı:

Tə caa té təñ-mege isəsəele.

Mpi tə, tə nuwa sı Isə we mə waali.

İSEYELİ NYEMA NA PIITIM LƏMPI NYEMA

9

Isə hvvnav ke piitimnaa ləlaa

1 Tacaa yəyəta i təm

na té tala Hatəlakı tetv taa.

Tə nu Tamasi icaté taa.

Ilə pə taya İseýeli nyáma tike ke i paasəyəna.

Ama yəlaa tənaya.

2 Tamasi icaté cələ Hamati icaté,

na Tiii na Sitəŋ acalee nna a wəna
 kpelikpeka səsaŋa təŋə Tacaa yəŋtəŋəna.
³ Tiii nyáma í ŋmawa mə icate ke koluŋa ké.
 I kaa liyitee isu kanyəŋa na wula isu afəla.
⁴ Ama Tacaa ká leeki-te.
 I ká tusi tə koluŋa ke tenku taa
 na í nyayasi-teyə kəkə.
⁵ Filiisi acalee Asəkaləŋ, na Kasa,
 na Ikoloŋ nyáma ká ná mpu.
 Səyəntu ká kpa-wə na pá kpisi kantəlvuy.
 Wulau kaa kaasi Kasa.
 Pəyele Asəkaləŋ icate ná kaa na tə yəlāa.
⁶ Yəlāa sitaa ké na pá kəo pá caya Asətəti.
 Maa ləsi mpi pə tuya Filiisi nyáma ke kalampaanı tə.
⁷ Maa ləsi mə nəəsi taa ké
 nantu nti pa ta lenti tə,
 yaa kvlalaatu.
 Mə taa mpa pə kaasaa tə,
 na Yuta nyáma í ká yaana-m mə Isə.
 Ikoloŋ nyáma ká svu mə yəlāa taa isu
 Yepusi nyáma lapa tə.
⁸ Maa taŋ Isəyeli tetu ké.
 Yoolaa napəli kaa pəsi-ti,
 paq teelaa yaa kəntaa.
 Pécó ŋmakəllu kaa tasa mə təo ké təŋnən.
 Mpi tə, ma paasəyəna-meyə.

Yosalem waasvuy

⁹ Mpuyu Tacaa tasa sì:
 Yosalem icate nyá,
 nyá laŋle í hulvəni səsəm.
 Siyəŋ nyáma me,
 mə wulau kəŋna ntəyə mə cəlo.

I siyisaa na i ké aka.

I pasa i tı na í caya kpaŋaya təo.

10 Maa ləsí Ifəlayim taa ké yoou keekənaa
na Yosalem taa ké pə kpaŋanəŋ na pə təoŋ.
Wulaw iní i ká tu piitimnaa ke héesuyu.
I ká təyo kawulaya ke antulinya təna təpat.

Saləkatvnaa hetvny

11 Mŕuyu Tacaa yəyətaa si:
Maa ce mə nyáma mpa pa təka saləka
ke ləkə wei i taa lvm fei tə.
Má na me tá nəyə pəelvny kətaya
caləm təo ké maa la mpu.

12 Saləkatvnaa me,
í məli koluŋa icaté taa na teelvny.
Saŋa ma tasəyi yəyətuny si
maa leeti-meyę kypantu ke təm naalę.

13 Maa pəsí Yuta ke təən,
na Ifəlayim ke nyəmá.
Maa kvsí Siyəŋ nyáma
na pá yoona Kəleekí nyáma
na má lá na pá pəsí isu aka layate.

14 Tacaa má maa səəsi ma yəlaa təo.
Maa yaya apalututuŋu isu teu hola.
Maa tə nyəmá isu teu ḥmeləsuyu.
Maa həkə mə waali isu ilim mpətəŋ təo kacuculaya.

15 Pə təna pə tu Tacaa má maa kenti ma yəlaa təo.
Maa tə mə kolontunaa ke pəntəlvРЕE na má wakəli-
wε.

Iseyeli nyáma í ká kv mə kolontunaa.
Caləm ká kpe isu sulvum.

Yaa isu kətaya təlate caləm sukuŋu poosiisi,
na pá ḥmusi tə ḥkulunjası təo tə.

16 Waatu iní i taa ké

Isə Tacaa ká waasi i yəlāa.
 Isu tiikilu waasvuy i kaləku tə.
 I ká teeki kəkə isu liyitee pəe.
17 Mə tetu taa,
 lañhulvumle na kacəka ká wəe.
 Təyən na nyəən ká ha ifepiya ke kpelikpeka.

10

I seləmī Tacaa ke tev

1 I seləmī Tacaa sī i ha-meyə tev ke toomaya.
 I ká yele na ku nu-meyə səsəm
 na təyənaya nyala tawa taa.
2 I kuyi mə təyı yem kē na tuŋ,
 i we kpete kē.
 Pécó twaā naa naakı mə pee.
 Pa puçusiyi-mə na pəpətu toosee sī,
 pa həesəyı mə laŋa.
 Mpuyu mə caanaa lapa na pə yasi-wə
 isu heen wei i feina tiikilu tə.

Waasvuy təm yəyətuyu

3 Pa təna pə tu Tacaa má,
 ma mu pāáná na kpaí nyéma.
 Mpe pa tiikiyina Isəyəli nyéma na məsən.
 Maa səŋ pa təo.
 Maa paasəna ma Yuta yəlāa
 na má tu-meyə toŋ isu ma yoou kpayanəŋ.
4 Mə taq kē awulaaq ká lu waanı waanı.
 Mə toŋ ká wəe isu kutuluyu kite təe pəle.
 I səŋaa kē təca isu laŋaya tesika,
 na i wəna pəsuyu isu yoou təən.
5 I ká wəe isu yoou akanaa,
 na i fələyı mə kolontuna ke atə.

M̄puγu í ká yoo.
 Mpi t̄, Tacaa má,
 maa w̄ee m̄e waalí ké.
 Feelé ká kpa m̄e kolontunaa kpayanəŋ cayalaa.
⁶ Maa yele na Yuta nyéma nyɔɔ ton̄.
 Maa Waasi Yoseefu t̄eyaya nyéma.
 Maa m̄enja-m̄eḡe m̄e tetv̄ taa isu ma taa l̄-m̄e.
 Mpi t̄, mayale m̄e Is̄o,
 ma w̄ena m̄e p̄at̄ot̄ale ké, maa c̄o-m̄e.
⁷ Iseyeli nyéma ká p̄esi akanaa ké.
 M̄e laŋja ká hulv̄mi isu í nyɔɔ sv̄lum.
 M̄e piya ká na m̄e akaitv̄ nt̄i.
 Il̄ena pele pa taa heenā Tacaa.
⁸ Maa yaa ma ȳelaa me na má heti-m̄e na má kpeyeli-
 m̄e.
 I ká huki isu pa hukayá l̄oŋ t̄.
⁹ Mpi t̄, maa ñmusi-m̄eḡe piiitimnaa taa.
 Ama í ká t̄oosi ma t̄o ké poolun̄ taa t̄ena.
 M̄ena m̄e p̄ayalaá í ká cayá t̄ena.
 Il̄ena í t̄ayan̄ m̄elv̄yū.
¹⁰ Maa l̄esi-m̄eḡe Icipiti na Asilii pa tetv̄naa taa.
 Maa m̄enja-m̄eḡe m̄e te na má s̄oosi-m̄eḡe Kalaati
 na Lipaŋ tetv̄.
 Pa na mp̄u t̄, t̄cayale kaa tala-m̄e.
¹¹ Pa laŋwakelle mayana-me isu teŋku.
 Maa ce m̄e hola na halí Nili p̄oȳ p̄ele mayamaya
 w̄uli.
 Kalampaan̄ tu Asilii ká hoti isu taav.
 Icipiti il̄é i ton̄ ká yɔki.
¹² Maa yele na Iseyeli nyéma nyɔɔ ton̄.
 I ká nuna-m̄ na í t̄oki ma kiŋ.
 Tacaa má, ma ȳeyt̄ayena mp̄u.

11

Piitimnaa ton nyam yoonav

- 1** Lipaq tetu tol nyá nənəosí
na kəkə nyaya nyá tuŋ səsəenj.
2 Tuŋ me, í wii, pa heela mə tuŋ kypaq lələn.
Pasaq tuŋ səsəenj me, mu wii,
pa heela mə hətuyu anaam.
3 Tiikilaa nyugu kulgus waatu teewa,
ilena pá wiiki.
Pa heela təyəlası hətu kypantu
ilena səle sí wiliyi na sí malayi Yaatanı pəyø.

Tiikilaa naale təm

- 4** Mpuyu kuyaku nakvli ma Isə Tacaa təma-m sí:
Pəsi heenj wei pa puki kuyu tə i tiikilu.
5 I yataa ná ləntəyí-ké paa naakí pa tasəkale. Pa
kaası na i pəetəlaa náá wonyi na pá saŋ Isə sí pa suu
ton. Heenj mayamaya tiikilaa ná fei i pətəotəle.
6 Tacaa yəyətəna sí: Ma kaa weenä ate yəlaa
pətəotəle. Maa tu paa wei ké i wulau yaa i cəlo tu niŋ
taa. Awulaa ká kpiisi tetu, ma kaa fiti nəyəluŋu pa niŋ
taa.
7 Mpuyu Sakalı təma sí: Má pəsəna ntəyəti kpiisi
wei i heenj yampayatəlaa yakı na pá kuyi tə. Maa
caan kpatən ke naale na má ha leŋku sí: Səəluŋu. Ilena
leŋku sí: Nəyə kulgus. Maa paasəna ma heenj.
8 Isətu kulgus taa ké ma yasa tiikilaa tooso. Ma
suulu təma ma heenj təo, na ilé i nyəyəsí-m.
9 Ilena ma təmi-i sí: Ma kaa tasa-meyə paasənav na
pə taanji. Ilé mpa pele pa caakí səm tə pá sí. Pá kú mpa
pə wee sí pá kú tə. Ye pə kaasa mpa ilé pele pa li təma.

10 Iléna má kpaya kpátuyu ñku pa yaa sì Sæeluyu tó na má peli-kv. Iléna má yoki nøyø ñka má na piitimnaa tu peelaa tó.

11 Ma na-me tá nøyø pæeluyu yøkkaa. Iléna heen payatælæa mpa pa kejna-m tó pá cækæna sì Tacaa nøyø we pæ taa.

12 Iléna má heeli-wæ sì: Ye pæ maya-me í felí-m liyitee, ye pæ taya mpvu awusa. Ntæna pá mayasí-yeyø nyøyøtu hiu na naanuwa.

13 Mpuvg Tacaa tøma-m sì: Peti liyitee sæsæona nna pa mayasæna-m mpvu tøyø koolu. Iléna má peti-yeyø koolu ke Iso tæseelæ taa.

14 Pæle pæ waali, iléna má peli ma kpátuyu ñku pa yaa sì Nøyø kvlumaya tó. Iléna pæ yasi Isøyeli na Yuta.

15 Mpuvg Tacaa tasa-m heeluyu sì: Pæsi tiikilu kumeleñ.

16 Pæle pæ paasi maa ponamæye tiikilu kufalv. Ilé i kaa paasæna heen, halí i ká pækki i kuyu ké. I kaa pækki kulepiñ, yaa í fe wei pæ wukti tó. Yaa í paasæna alaaføya nyøñ. Halí i ká tøyø i taa kuyasælæñ. I ká seti lelæñ acuwa sì í taa tó.

17 Tiikilu kumeleñ nyá wei nn paasæyøna heen tó, nyá tøm we waiyo ké.

Yooú í peli nyá nin
na ku yoki nyá isæle ntøyøñ nyøntæ.
Pæ la-ñ isækpuvguy,
nyá ñkpalañja í kpækki.

12

Yosalem waasvug

1 Isøyeli tøm nti Tacaa yøyøtaa tøyøle sì: Má suna atæ na isætaa. Má tøna yølv ke weesuyu.

2 Maa pəsi Yosalem ɪsu svlum atiŋkpa. Pəcəlo piitimnaa mə í ká nyəo na pə cəo mə ɪsentaa. Kolontunaa ká ta Yosalem na Yuta tetv təna.

3 Waatu inu i taa ké maa pəsi Yosalem ɪsu pιw, na mpa paa kuli-kv tə pι kv-wε. Antulinya piitimnaa təna ká pækı si pά seki-kv. Paa kpeyeli na pά kəo ɪcate ke yoonav.

4 Pəleyele maa yele na səyəntu kpa pa kpayanəŋ. I ká selixi ɪsu svlum kuyv-i, na i cayalaa náá svu kpaŋyv. Maa feŋ Yuta nyéma mə təo. Pvlu i taa tokina-mə. Iləna ma yulvəti piitimnaa təna kpayanəŋ ɪse, na i tutiyi yem.

5 Halı Yuta nyuyv nyéma ká tə si: Pə təna pə tu Tacaa kiŋ ke Yosalem yəlaa hikiyina tonj.

6 Iləna maa yele na i yoona piitimnaa mpa pa cəona-mə tɔyə cemace. Na i kəlì-wε ɪsu kəkə mukuyv hətuyv tə, yaa ɪsu kəkə mukuyv camhuγule tə. Ama pvlu kaa tokina Yosalem yəlaa.

7 Tacaa ká kəo na i waasi Yuta nyéma. Ilə Tafiti luvuyv nyéma na Yosalem nyéma i kaa huu si i tee Yuta nyéma lelaa.

8 Waatu inu i taa ké Tacaa ká kenti Yosalem nyéma təo. Iləna mə taa acamaa pəsi toŋtunaa ɪsu Tafiti. Iləna Tafiti luvuyv nyéma náá pəsi-mə ɪsu Iso. Yaa Tacaa ɪsətaa tillu wei i təŋ mə nəyə təo tə.

Pa caya ləyaya ke tetv təna taa

9 Mpvuyv Tacaa yəyətaa si: Waatu inu i taa ké maa kv piitimnaa təna mpa pa kəŋ Yosalem ke yoonav tə.

10 Maa tu Tafiti luvuyv nyéma na Yosalem nyéma məyε luyu kvlvuyv na sələmuyv ləmayaſəle. Iləna i kəesəna ma wei paa tu la pōðy ke mvsuŋ tə ma təo. I

ká caya ləyaya ɪsu pa cakvgyu pəyaya ɪkpamlé ləyaya tə. I ká wii-m ɪsu í səki í səki, ɪsu kancaalaya pəyaya.

11 Waatv ɪnɪ i taa, Yosalem taa ləyaya ká təə ké. Kaa wəe ɪsu Mekito tətekəle taa Hatati-Liməŋ nyəŋka.

12-14 Paa ləlvgyu ɪku ku tike ku cayana ku ləyaya. Paa Tafiti ləlvgyu, paa Nataŋ nyəŋku, paa Lefi nyəŋku, paa Simeyi nyəŋku, na pé polo ləlvŋ lələŋ ke mpv. Paa ləlvgyu ɪku ku apalaan alaa paa caya mpaa mpaa ké.

13

1 Mpuygv Tacaa yəyəttaa sɪ: Waatv ɪnɪ i taa ké seelv nəyəlv i ká tui. I ká nyaadlı Tafiti ləlvgyu nyəma na Yosalem nyəma me mə isayatu.

Isə ká kpiisi tuŋ na Isə kuyəyətvtu teləsəlaa kvçesaa

2 Iləna Pə təna pə tu tasa yəyətvyu sɪ: Waatv ɪnɪ i taa ké maa kpiisi tətu təna taa tuŋ təna, na i kətəlaa. Nəyəlv kaa tasa i həte yaav. Maa ləsi laatu konyılvgyu ke mə taa.

3 Haləna ye pə cəpa mə taa wei na i yəyəti pəpətuv təm natəl, i caa na i too paa təm-i sɪ: Timpi n looliyina Isə Təm tə, ɪsu n̄ səpa. Pa mayamaya paa tu kuna-ŋ pə təlate.

4 Waatv ɪnɪ i taa Isə kuyəyətvtu teləsəlaa ká wəena pa təm kpədlvgv, na pa toosee heeluyu fəele. Halı pa kaa tu suu pa təmle tokonaa mpaa pa puγusiyina yələa tə.

5 Paa wei i ká tə sɪ: Ma ké hátv ké, ma ta ke Isə kuyəyətvtu teləsəlv. Hatoo ma pəcaatu ke ma wəna tawa na má haləy.

6 Ye pa pəəsa-i sɪ: Pepe kuna-ŋ nyá lanjle taa ké isəntə? Ilə i cə sɪ: Ma na ma camnanaa ké, na pé kv-m mpv.

Tacaa seev

⁷ M̄puyu Pə təna pə tu Tacaa tōma s̄i:
Layate nyá, ku ma sənl̄u wei i kē tiikilu t̄o,
na heen̄ ya yem yem.

Ulen̄a má kvl̄i iw̄eesi t̄o.

⁸ Tetu heen̄ h̄oyelən̄ naale ká s̄i na p̄e kaasi
kvl̄umuyu tike.

⁹ Maa tayani kukaasaa mē ̄is̄i pa w̄ekuyu w̄ula na
liyitee nȳeyətu ke k̄ok̄o na p̄e nȳaalit̄i t̄o. Ulen̄a í
s̄əl̄em̄i-m̄ na má mu, na má yaa-m̄eȳe ma ȳelaa. Ulen̄a
mu ȳoyat̄ayi s̄i: Tacaa kele Is̄o.

14*Tacaa kvyaku*

¹ Tacaa páaná kvyaku k̄peȳetəna nt̄o. Yosalem̄
nȳéma mē, paa tala m̄e kypam̄ na í nȳenəȳi.

² Tampana t̄o,

Tacaa ká k̄peȳeli piitimnaa.

Paa kvl̄i Yosalem̄ t̄o na pá l̄eeki-te.

Paa kuu tees̄i taa wontu, na pá kpi alaa.

Paa kuu ȳelaa h̄oyeluyu na pá teena.

Ama pu yele kukaasaa ke icat̄e taa.

³ Pə waali kē Tacaa ká yoona piitimnaa mē,
̄is̄i too i tu lakuyu yoou waatu taa t̄o.

⁴ Waatu inəȳi i ká təni i nəhəle ke

Olifinnaa pulaya t̄o kē Yosalem̄ kin̄ ke ilim təl̄ule t̄o.

Pulaya ká faya na ká təñ̄ ilim.

Ulen̄a h̄oyeluyu leñ̄ku náá məñ̄na

ilim mp̄etəñ̄ na leñ̄ku na p̄e nt̄oȳen̄.

⁵ Pulaya tetekəle ñ̄té tu wēe m̄puyu haləna Asaali icat̄e.

Nteȳe i ká təñ̄ na í se,

̄is̄i m̄e l̄oñ̄cenaa ka lapu pənaya ñ̄ka

tetu sel̄a Yuta wulau Osiyasi p̄oøle taa t̄o.

Waatu inəyi Tacaa Iso na isətaa tillaa paa tala. ^a pə nəyəsəna ké isu icate həte. Ilə tá tu Ləkpa taa sı icate.

6-7 Pə krayav waatu inu tə,
pə fei si ilim ntə ahoo ntə.

Səkpetuyu ká mukí ké na nyaləm wəe tam tə.
Tacaa tike nyəmna kuyaku ῆku.

8 Waatu inu i taq səselu ká lu Yosalem
na i ləm ləmpı kpeñ Teñku Kusəpu taa,
na ləmpı ke Metitelanee Teñku taa.

Pu kpe məryu tam ké,
paa lənje paa yoluma.

9 Tacaa tike ká təyəna kawulaya ke tetu təna taa.
Nyá tike təkoñ ké yələa təna ká nyi na pá səekı-ῆ.

10 Pə cəənañ Yosalem tə pu pəsi isu tətekəle.

Pə krayav Kepa icate ke ilim ntəyəñ tə ñə,
na pə polo pə mətəñ tə ke Liməñ icate tə.
Yosalem ká kəl i cələ acalee ke kuykulvəməñ.

Icate wañ ká kraya Pəncamee nənəyə,
haləna nənəyə kuyənaya ke ῆkulunja taa.

Iləna pə polo Hananeyeeли kutuluñu səsəañ.
Haləna wulav leseñ tənyaasəle.

Iləna tətekəle náá kraya Kipeya na té polo Liməñ.

11 I ká caya tə taa təpamm,
nəyəlu kaa nyasitə na yəkuyu.

12 Ye pə kaasa piitimnaa mpa me
i pola Yosalem ke yoonan tə.

Mpi mpi Tacaa ká la-me təyəlo.

Mə nəntu ká tasəna mə isə.

Mə isəpəe ká tasa a pəyələñ taa.

Mə nsəma ká tasa mə nəesi taa.

^a **14:5 Asaali icate:** Lonte təne inu tə ta nyi si icate yaa pəyə yaa pepe həte. Ama

- 13** Waatu inu i taa ké Tacaa
ká yele na səyəntu anaam kpa-mε,
na í kuli təma təo.
- 14** Yuta nyáma ká yoona Yosalem nɔγɔ,
paa leekí piitimnaa ləmpa wənau.
Pə kpayav wula, na liyitee nyəyətə tə,
na wontu ke tuutuuma.
- 15** Kvitəŋ ŋku kү kpaac kolontunaa tə,
ku kpa pa təla ke teitei ké ́mpvγv.
- 16** Waatu inu i taa ké Yosalem
kolontunaa kakaasaya ká puki Yosalem taa ké
paa pənaya ŋkaya Pə təna pə tu Tacaa wulav ke səev.
Í ká təki coka acima.
- 17** Ye tətu yələa mpa pa ta polo
Yosalem ke Tacaa səev,
tev kaa nii pele pa te.
- 18** Ye Icipiti nyáma me í kisa Yosalem
ke pote si í təyə coka acima,
wahalanaa ká mayana-mε isu piitimnaa
ləmpa mpa paa puki acima anu tə.
- 19** ́Mpvγv pi həna mə na piitimnaa mpa
paa kisi acima anu a təyən tə mə ŋkpənəj.
- 20** Waatu inu i taa, paa ŋmaa na pá krepənə
kpayanəŋ luuŋ təe kaŋkonlee təo si:
Tacaa tənnna.
Hali Isə təseelə taa tiipee kpa nyəna ká pəsi isu
caləm poosiyanaa mpa pa su kətaya təlate tə.
- 21** Yosalem na Yuta taa tiipee təna ká pəsi Tacaa
nyəna.
A taa ké kətəlaa təna ká təsi pa nantv.
Payatəlaa kaa tasa wəev ke Pə təna pə tu Tacaa
Isə təseelə taa ké waatu inu i taa.

**PIIPILI CSILCT M TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377